

Geachte belangstellende van de Stichting Haegsche Tijd,

Het bestuur van de Stichting Haegsche Tijd (SHT) nodigt u uit voor een feestelijke lustrum bijeenkomst met een lezing te houden door prof. dr. M.A.M. van de Weijgaert. De lezing heeft als titel:

“Het Antikythera Mechanisme: de 2000 jaar Oud-Griekse astronomische computer”

- > Datum: donderdag 28 september 2023
- > Locatie: B.V. Venduehuis der Notarissen
Nobelstraat 5
2513 BC Den Haag
- > Programma:
 - 14.30 uur: Inloop
 - 14:50 uur: Welkom en openingswoord voorzitter SHT
 - 15.05 uur: Lezing door prof. dr. Rien van de Weijgaert
 - 16:00 uur: Feestelijk ontvangst
 - 16:45 uur: Einde bijeenkomst.

Centraal tandwiel, Nationaal Archeologisch Museum van Athene, n°15987.

Wij kijken – met U – uit naar deze viering van het eerste lustrum van de Stichting Haegsche Tijd. U kunt zich opgeven door een email te sturen naar info@haegschetijd.nl, met gaarne het aantal personen, waarna u een bevestiging ontvangt van uw deelname.

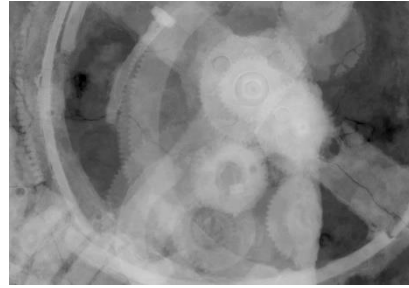
> Samenvatting van de lezing:

Een van de meest tot de verbeelding sprekende voorwerpen uit de antieke Oudheid is het Antikythera Mechanisme, 's werelds oudste computer. Minstens 1300 jaar voordat de eerste Europese klokken verschenen blijken de oude Grieken in staat te zijn geweest een verbluffend geavanceerd en complex mechanisch klokwerk te maken. De minstens 32 tandwielen vertaalden de astronomische kennis van de Oudheid in een mechanisch model. Het volgde de gang van Maan, Zon en waarschijnlijk de vijf toen bekende planeten aan de hemel, volgens de toenmalig nieuwste inzichten van de Hellenistische astronomie.

Bij toeval in 1900 gevonden door sponduikers op een Oud-Romeins scheepswrak bij het eilandje Antikythera, heeft het bijna een eeuw geduurd voordat het bronzen instrument zijn geheimen definitief prijs begint te geven. State-of-the-art technologisch onderzoek heeft geleid tot de ontsluiting van de constructie van het apparaat, terwijl de ontcijfering van de vele opschriften heeft geleid tot een ingrijpend beter begrip van werking en gebruik.

Toch blijven nog vele vragen onbeantwoord. Is het een planetarium geweest, en waar zijn dan de ontbrekende tandwielen? Wat is er gebeurd met deze verbluffende technologische kennis

van Grieken en Romeinen? Wie heeft het apparaat gemaakt, en wie heeft het bedacht? Waarom zijn er geen andere soortgelijke voorwerpen uit de klassieke Oudheid bekend? Duidelijk is dat onze ideeën omtrent de wetenschappelijke en technologische kennis en de rol van technische innovatie in de Oudheid danig moeten worden bijgesteld.

Röntgenfoto met de radertjes zichtbaar

> Over de spreker:

Rien van de Weijgaert studeerde natuur- en sterrenkunde aan de Universiteit Leiden, waar hij in 1991 cum laude promoveerde op het proefschrift 'Voids and the Geometry of Large Scale Structures' (promotoren: prof. Bernard Jones, prof. Vincent Icke en prof. P.T. de Zeeuw). Daarna werkte hij als NSERC research fellow aan het Canadian Institute of Astrophysics (CITA) in Toronto, Canada en als research assistent aan het Max Planck Institut für Astrophysik (MPA) in Garching, Duitsland. In 1995 ging hij op basis van een KNAW fellowship werken aan het Kapteyn Instituut van de Rijksuniversiteit Groningen, hij sinds 2004 aan is verbonden als hoogleraar.

Zijn onderzoeksinteressen betreffen kosmologie, de vorming van structuur en de grote schaal structuur van het Heelal, alsmede computationele geometrie en topologie. Met name richt zijn bijzondere aandacht op de vorming en dynamica van het Kosmische Web, het complexe netwerk van uitgerekte filamenten waarin materie en sterrenstelsels zich op schalen van tientallen tot honderden miljoenen lichtjaren hebben gegroepeerd, en op de eigenschappen en evolutie van voids, de grote welhaast lege gebieden tussen deze structuren. De afgelopen tien jaar houdt hij zich ook bezig met de geschiedenis van de sterrenkunde en kosmologie, in het bijzonder met een onderzoeksprogramma m.b.t. 's werelds oudste astronomische en mechanische computer, het Antikythera mechanisme uit oud-Griekse tijden.

Met vriendelijke groet,

Stichting Haegsche Tijd

Joost Albers
Voorzitter

Robert Cohnen
Secretaris